

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин та управління проєктами

СИЛАБУС
виробничої бізнес-практики

підготовки бакалаврів
спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»
освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес»
денної (очної) форми навчання

Луцьк – 2024

Силабус виробничої бізнес-практики підготовки бакалаврів галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес».

Розробник: Скороход Ірина Святославівна, доктор економічних наук, професор кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(підпис) (А. О. Бояр)

Силабус виробничої бізнес-практики затверджено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами, протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри:

(Бояр А. О.)

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика виду практики
Денна (очна) форма навчання	29 – Міжнародні відносини 292 – Міжнародні економічні відносини, ОПП «Міжнародний бізнес»	Виробнича
Кількість годин/кредитів 90/3		Рік навчання – 2027-2028
		Семестр – 7-й
		Консультації – 6 год.
		Самостійна робота – 84 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська, англійська

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ

ППП: Скороход Ірина Святославівна

Науковий ступінь: доктор економічних наук

Вчене звання: професор кафедри міжнародних економічних відносин та управління проєктами

Посада: професор кафедри міжнародних економічних відносин та управління проєктами

Контактна інформація: iryna.skorohod@vnu.edu.ua, А 322.
тел. +38 (050)6034650

Дні занять розміщено на: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Терміни виробничої бізнес-практики: три останні тижні сьомого семестру

III. ОПИС ПРАКТИКИ

1. Анотація практики

Виробнича бізнес-практика здобувачів освіти – це невід’ємна складова освітньо-професійної підготовки фахівців, основне завдання якої – закріплення теоретичних знань, отриманих у процесі навчання, формування у здобувачів освіти вмінь приймати професійні рішення. Впродовж практики закладаються основи досвіду професійної діяльності, практичних умінь і навичок, професійних якостей особистості майбутнього фахівця, вмінь аналізувати фінансово-майновий стан підприємства, розгляду тенденцій розвитку галузі, виконання комплексного аналізу зовнішньоекономічної діяльності досліджуваного підприємства. У період проходження практики здобувач вищої освіти виконує роботу на відповідному робочому місці під керівництвом керівника практики від університету та від підприємства.

2. Пререквізити: Виробнича бізнес-практика тісно пов’язана та дозволяє практично застосувати теоретичні знання отримані при вивченні таких освітніх компонент: «Мікро- та макроекономічні основи міжнародного бізнесу»,

«Навчальна бізнес-практика», «Психологія міжособистісної взаємодії», «Дипломатичний протокол і діловий етикет», «Економіка фірми», «Філософія», «Економіка фірми», «Бізнес-аналітика» тощо.

Постреквізити: кваліфікаційна робота.

3. Мета і завдання виробничої практики

Метою виробничої практики є закріплення теоретичних знань, отриманих студентами у процесі вивчення теоретичних дисциплін циклу загальної та професійної підготовки, практичних навичок за освітньо-професійною програмою «Міжнародний бізнес» для прийняття самостійних рішень у конкретних умовах фахової діяльності, а також збір матеріалу для виконання випускної кваліфікаційної (бакалаврської) роботи. **Завдання практики** полягають у поглибленні набутих теоретичних знань з основних професійно орієнтованих освітніх компонент, опанування сучасними прийомами та методами організації та ведення міжнародного бізнесу, розроблення пропозицій щодо впровадження найновіших технологій управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.

4. Результати навчання (компетентності)

ІНТ. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ФК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ФК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК17. Здатність визначати напрямки регулювання та застосовувати методи оцінювання рівня економічної безпеки міжнародного бізнесу; аналізувати, оцінювати, розробляти і комунікувати тактичні і стратегічні схеми організації та ведення міжнародного бізнесу з урахуванням сильних і слабких сторін, можливостей і загроз.

ФК18. Здатність використовувати методи мікроекономічних досліджень, володіння категоріальним апаратом та теоретичними поняттями мікроекономічного аналізу у міжнародному бізнесі; розуміння закономірностей розвитку міжнародного бізнесу в ринкових умовах; розуміння і використання основних макроекономічних показників у контексті розвитку міжнародного бізнесу.

ФК19. Здатність аналізувати структуру та особливості побудови міжнародної маркетингової політики підприємства, розуміти та реалізовувати різні форми міжнародного маркетингу, методи виходу на зовнішні ринки товарів та послуг; розуміти та використовувати інституційні та інформаційні інструменти та методи управління сучасною міжнародною компанією, включаючи фінансовий, HR, операційний, логістичний та інші види менеджменту.

ФК20. Здатність до пошуку, критичного оцінювання та обробки інформації з різних джерел у сфері міжнародного бізнесу; генерувати висновки, рекомендації та пропозиції, нові оригінальні ідеї щодо (ре)організації бізнесу, планування і

моделювання бізнес-процесів та стратегічного (у т. ч. антикризового) менеджменту.

ФК21. Здатність ідентифікувати форми прояву об'єктивних економічних законів в окремих галузях та на підприємствах різних форм власності, використовувати традиційні і новітні методи організації підприємницької діяльності та управління ресурсами фірми, здійснювати оптимізацію економічних процесів на підприємстві, аналізувати й узагальнювати результати операційної, бухгалтерської, митно-брокерської та інвестиційної діяльності фірми, розробляти заходи з підвищення ефективності її роботи.

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

ПРН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН25. Презентувати результати дослідження, на базі яких розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

ПРН26. Обґрунтовано вибирати види та напрямки здійснення міжнародного бізнесу на основі розуміння економічних процесів в ринковому середовищі, приймати оперативні ситуаційні та стратегічні рішення щодо розвитку та безпеки міжнародного бізнесу; організовувати функціонування системи управління економічною безпекою міжнародного бізнесу.

ПРН27. Застосовувати загальнотеоретичні та прикладні знання про механізми та закономірності розвитку макроекономічних основ функціонування міжнародного бізнесу; здійснювати мікроекономічний аналіз попиту та пропозиції, вибору споживача та виробника на ринках досконалої та недосконалої конкуренції в умовах міжнародного бізнесу.

ПРН28. Використовувати набуті знання у галузі міжнародного менеджменту та маркетингу для самостійного аналізу світогосподарських процесів та прийняття на цій основі виважених управлінських рішень; аналізувати специфіку культури ведення міжнародного бізнесу в різних країнах; обирати шляхи виходу на міжнародні ринки; аналізувати міжнародні ринки та міжнародне економічне середовище; розробляти заходи з підвищення конкурентоспроможності підприємства на зовнішніх ринках.

ПРН29. Здійснювати аналіз і синтез міжнародної інформації; визначати інформаційну цінність міжнародних баз даних; розуміти і використовувати

інформацію, що відображає діяльність міжнародних компаній; здійснювати конкурентну розвідку та інші інформаційно-аналітичні дослідження з широкого кола проблем міжнародного бізнесу, комунікувати їх результати у міжнародному бізнес-середовищі.

ПРН30. Аналізувати торгово-економічні можливості фірми, визначати ринки та прогнозувати діяльність фірм на міжнародних ринках, використовувати на практиці знання у сфері фінансів, митної, банківської справи та страхування для розробки і реалізації плану розвитку фірми на основі інвестиційно-інноваційної моделі, аналізувати й узагальнювати результати операційної, бухгалтерської, фінансової та інвестиційної діяльності міжнародної компанії.

ПРН31. Розуміти суть та види недоброчесної поведінки, ідентифікувати та нетолерувати її у академічному та позаакадемічному середовищах, дотримуватись норми доброчесності у навчально-науковій та професійній діяльності.

IV. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ БІЗНЕС-ПРАКТИКИ

Виробнича бізнес-практика зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» проводиться у відповідності з Положенням про проведення практики здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки, затвердженим наказом №320-з від 29 серпня 2024 р., навчальним планом і організовується кафедрою. Виробнича практика на підприємстві є важливою складовою навчально-виховного та науково-дослідного процесу підготовки здобувачів освіти у навчальних закладах освіти і проводиться в організаціях різних сфер національної економіки, форм власності, розмірів, де є відповідна база. Здобувачі освіти можуть самостійно вибирати місце проходження практики, однак характер діяльності бази практики повинен відповідати профілю спеціальності та освітньо-професійної програми, тобто містити елемент міжнародної і бізнес-діяльності.

Методичне керівництво здобувачами освіти під час практики здійснює керівник практики від університету шляхом проведення консультацій. Роботу здобувачів освіти безпосередньо на підприємстві під час практики організовує керівник практики від підприємства. Відповідальність за організацію практики загалом покладено на завідувача кафедри, відповідальність за якість проведення практики несуть безпосередньо керівники практики від кафедри, які закріплені за відповідними підприємствами та здобувачами освіти.

Тривалість і терміни практики визначено навчальним планом підготовки бакалаврів у Волинському національному університеті імені Лесі Українки. З базами практики завчасно укладають договори на проведення практик за встановленою формою. Під час проходження практики здобувачі освіти ведуть щоденники. Завершальним етапом проходження практики є оформлення письмового звіту та його захист перед комісією.

Змістом виробничої бізнес-практики протягом трьох тижнів передбачено виконання таких завдань і робіт:

1. Ознайомлення з підприємством, нормативно-правовою базою його функціонування.
2. Вивчення загальних характеристик та особливостей діяльності підприємства.
3. Вивчення організаційної структури та структури управління підприємства.
4. Дослідження основних техніко-економічних показників діяльності підприємства.
5. Дослідження основних тенденцій розвитку галузі.
6. Характеристика діяльності найбільших підприємств-конкурентів галузі.
7. Вивчення організаційної структури відділу зовнішньоекономічних зв'язків на підприємстві.
8. Діагностика конкурентоспроможності даного підприємства та його продукції на зовнішньому ринку.
9. Оцінка факторів, які визначають стратегію зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
10. Коротко підводяться конкретні підсумки досліджень, що були проведені під час виробничої практики, акцентуючи увагу на пропозиціях автора. Формулювання висновків повинно базуватися на матеріалах основної частини роботи відповідно до поставлених завдань.
11. Узагальнити результати проведених досліджень, зробити висновки, підготувати звіт з виробничої практики.

V. ЕТАПИ ВИРОБНИЧОЇ БІЗНЕС-ПРАКТИКИ

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість	Термін виконання	Кількість годин		
			Усього	Сам. роб.	Конс.
1. Підготовчий	Вибір та узгодження баз практик, формування наказу	—	—	—	—
2. Ознайомлювальний	Ознайомлення з програмою, обов'язками сторін, вимогами до звіту та умовами оцінювання	1-ий тиждень (1 день)	9	8	1
3. Основний	Проходження практики, виконання її програми	1-ий тиждень (2-5 дні), 2-ий тиждень, 3-ій тиждень (1-2 дні)	62	58	4
4. Підсумковий	Оформлення звіту	3-ій тиждень (3-4 день тижня)	17	16	1
	Захист звіту про походження практики	(останній день практики)	2	2	—
Разом			90	84	6

VI. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Вступ. (2 стор.) У вступі необхідно зазначити напрями економічної діяльності підприємства, мету та завдання, які необхідно вирішити під час проходження виробничої бізнес-практики.

Розділ 1. Загальна характеристика підприємства – об'єкта практики (4-5 стор.).

Охарактеризувати статус підприємства, господарську діяльність, управління діяльністю підприємства з боку власників, організацію управління діяльністю підприємства, інструктивних, нормативних і методичних матеріалів, які використовуються на підприємстві, їх якість та повнота.

Розділ 2. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності та фінансових результатів діяльності підприємства-об'єкта практики (до 15 стор.)

Оцінити стан організації зовнішньоекономічної діяльності за основними напрямками та досягнуті результати; проаналізувати експорт (імпорт) товарів та послуг на підприємстві; визначити позиції підприємства на зовнішньому ринку та основних його конкурентів.

Розділ 3. Пропозиції щодо удосконалення діяльності підприємства (3-4 стор.)

Залежно від спеціалізації навчання, наукових інтересів та особистих бажань студент повинен розробити конкретні та обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення окремого напрямку (напрямів) роботи підприємства або впровадження певного нововведення (інновації). Розробка пропозицій має ґрунтуватися на виявлених недоліках організації роботи підприємства, наявних резервах її удосконалення, вивченні вітчизняного й закордонного досвіду кращих підприємств аналогічного та споріднених профілів діяльності.

Висновки (2-3 стор.). У висновках необхідно зазначити види робіт, які виконувались під час проходження виробничої бізнес-практики, пропозиції і рекомендації щодо підвищення ефективності діяльності підприємства – бази виробничої бізнес-практики.

Список використаних джерел (1 стор.). Сформулювати за змістом діяльності, яку здобувач освіти виконував на виробничій бізнес-практиці.

Додатки. У додатках до звіту необхідно прикріпити статут підприємства, фінансову звітність та іншу документацію.

VII. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ БІЗНЕС-ПРАКТИКИ

Критерії оцінювання

Елементи оцінювання	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів
<i>Оцінювання оформлення звіту та щоденника практики керівником: 60 балів</i>		
1. Своєчасність подання звіту		10
2. Якість написання звіту, у тому числі:		50
Зміст	Наявність всіх структурних компонентів, стиль формулювання, відповідність поставленим завданням.	5

Вступ	– актуальність і постановка проблеми; – об’єкт, предмет, мета, завдання; – методи дослідження, їх відповідність меті та завданням.	5
Основна частина	– глибина розкриття завдань дослідження; – доцільність і рівень використання джерел; – логіка викладу матеріалу; – наявність науково грамотно сформульованих власних думок, відповідність науковому стилю; – використання методів, задекларованих у вступі.	20
Висновки	– відповідність логіки побудови висновків поставленим меті та завданням; – адекватність та обґрунтованість висновків.	5
Список використаних джерел	– кількість літературних джерел; – наявність сучасних актуальних джерел з досліджуваної проблеми; – відповідність оформлення списку використаних джерел бібліографічним вимогам.	5
Додатки	- наявність звітності; - наявність додаткових розрахунків.	5
Оформлення звіту	Відповідність вимогам до оформлення звіту (шрифт, обсяг, цитування та посилання на джерела, таблиці, рисунки, додатки тощо)	5
<i>Оцінювання звіту членами комісії у процесі захисту: 40 балів</i>		
Захист звіту	логічне та аргументоване викладання матеріалу	10
	наявність елементів наукової творчості та самостійності	10
	володіння студентом матеріалами роботи	10
	аргументовані відповіді на запитання членів комісії	10

Політика оцінювання

Політика щодо відвідування практики: Відвідування бази практики та консультацій дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно і якісно виконати завдання практики. Здобувач освіти має можливість отримати позитивну оцінку завдяки виконанню завдань та захисту

звіту про походження практики. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених Наказом про проходження виробничої бізнес-практики.

Політика щодо академічної доброчесності: Здобувач освіти при проходженні виробничої бізнес-практики повинен дотримуватися норм Кодексу академічної доброчесності ВНУ Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>), Правил внутрішнього розпорядку та Правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії на підприємстві (організації) у процесі проходження практики. Режим роботи на підприємстві (організації) встановлюється керівниками практики від бази практики та від університету і фіксується у щоденнику практики. Звіти з практики мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Списування чужих ідей у процесі написання звіту про проходження фахової практики забороняється. Виявлення ознак академічної недоброчесності у звіті з практики (відсутність посилань на використані джерела, високий рівень компіляції) є підставою для її незадовільної або низької оцінки комісією залежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

Роботи, подані із запізненням без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VIII. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Відповідно до навчального плану передбачена форма підсумкового контролю – диференційований залік. Необхідний мінімум для успішного зарахування виробничої бізнес-практики – 60 балів (див. Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань у ВНУ імені Лесі Українки – <http://surl.li/prwyvs>).

IX. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Business Plan Development Guide. URL: <https://mountainscholar.org/handle/20.500.11785/572>
2. Competitive Strategies for Growth URL: <https://2012books.lardbucket.org/books/competitive-strategies-for-growth/>

3. Diary of a production practice. URL: <http://surl.li/avgwl>
4. Hill, Charles (2013). *International business: competing in the global marketplace*. 9th ed. New York: McGraw-Hill/Irwin. 748 p. URL: <http://surl.li/avguj>
5. Modern Management of Small Businesses. URL: <https://2012books.lardbucket.org/books/modern-management-of-small-businesses/>
6. Regulations on the practice of students of Lesya Ukrainka Volyn National University dated August 29, 2024. URL: <https://surl.li/hnypdr>
7. Shubik M., Smith E. (2017). *The Guidance of an Enterprise Economy*. Cambridge, Massachusetts. The MIT Press. 592 pp.
8. Statute documentation of the enterprise (organization).
9. Website of the enterprise (organization).
10. Економіка підприємства: навчальний посібник / О. М. Бандурка, Є. В. Ковальов, М. А. Садиков, О. С. Маковоз; за заг. ред. О. М. Бандурки. Харків: ХНУВС. 2017. 192 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/1178>
11. Економіка підприємства: навчальний посібник / О. І. Лисак, Л. О. Андреева, Л. О. Болтянська. Мелітополь: Люкс, 2020. 272 с.